

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 3.

Indult Bétsből, Pénteken, Julius' 9-dikén, 1830.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Mgs Uzoni Gróf Bély György Urat, Erdélyországban Thesaurariusi Titoknokot Ts. K. valóságos Kamarássá kegyelmenesen kinevezni.

A' Nagy Méltóságú Kir. Helytartó Tanátsnál két Titoknoki hivatal üresülvén meg, N. Boros János Urnak halála, és Mgs Szerencsy István Úrnak a' Mélt. Királyi Táblához Táblabírónak lett kineveztetése által, ezen két Titoknoki Hivatalra a' Fels. Magyar Királyi Udvari Cancellaria Várady Jó'sef Urat eddig a' Fiuméi Guberniumnál volt Secretáriust, és Zirty Károly Urat eddig a' N. M. Kir. Helytartó Tanátsnál Cnncipistát méltóztatott kinevezni.

N a g y B r i t a n n i a.

London Jun. 26-kán. IV György Király megholt. Az Udvari Újságban e' szomorú történetet a' következő Bulletin jelenti:

„Windsori Kastély Jun. 26-dikán. Tetszett a' Mindenhatónak Ő Fgét a' Királyt az életből elszóllítani. Ő Fge ma reggeli 3 1/4 órakor, fájdalom nélkül, kimult. Henry Halford.

Matthew John Tierney.“ —

Az új Király IV Vilhelm (ez előtt Clarence Hertzeg) a' St. James Palotában Jun. 26-kán délután a' szokott

tzerimoniákkal kikiáltatott. A' Király, letévén elébb az esküvést a' Cantenburyi Érseknek és Londoni Püspöknek kezébe, 2 órakor titkos tanátsot tartott, személyes Elölülése alatt, a' Palotában. Később a' Bírak és sok Lordok felmentek a' Felsőházba, hogy az új Királynak hívségére a' hitet letegyék. Lord Auckland volt az első, a' ki le tette.

Frantzia Ország.

(Folytatása az Algiri Expedicio kiszállása historiájának.)

Duperre Úradikra szállott, hogy a' helyet megszemlélje; az ellenség lövöldözött a' hajókra, és egy bomba a' ladikot meg is sértette, de csak gyengén. Az idő szép volt, és estvéli 7 órakor a' hajók mind vasmatskákon állottak az Öbölben. Gyönyörű látás volt nézni őket. Minden hadi hajók elől 's hátul kifüggesztették fejer zászlóikat és kirakták színes zászlótskáikat, mellyek neveiket 's numerosaikat jegyzik — egyszóval az egész Flotta innepi ékességben díszeskedett. Azt vártuk, hogy a' kiszállás még az nap (13-dikban) meglesz, de nem lett. A' volt a' híre, hogy a' Sardiniai Consul, Algir és a' Sidi-Ferrutsi Fél-sziget között fekvő mezeiházából, ár ruhában elillantani módot találván, Generalisainknak az ellenség mozdulatai-

ról olyan tudósításokat hozott, mellyeknél fogva a' kiszállásnak már kitsinálva lévő Plánumban változtatásokat kelle tenni. Az ellenség táborának sátorai sűrűs tserjében valának felütve; az Admiralis egy Gözhajót oda küldött a' part-hoz szemközt vele. Az Arabsok néhány ágyúlövéseket tettek feleje, mellyre a' Göz-hajó igen sikeresen válaszolt, és második lövéssel a' veres zászlót egy Sátorról lelötte. A' Beduinok apró tsapatokban lovagoltak a' part felé, de valamikor egy Hajó közelített, sebes vágatva visszanyargaltak. Az éjtszaka tsendes volt. A' másnap reggeli kiszállásra egész éjjel tették a' készüléteket; és ma (14-dikben) hajnalban 5 órakor két Brigada, Morvan és Achar d Generalisok alatt, már kint volt a' szárazon, a' nélkül, hogy legkisebb akadályt is találna. Öt óra tájban kezdettek el az Algiriak az ágyúzást egy Batteriáról, melly a' part-tott fedte, és három órákig szüntelen tüzeltek, még pedig meglehetősen jól, mert százan elestek 's megsebesedtek közülünk, minekelötte az ágyúkat elfoghatnánk. A' kiszállott gyalogság szemközt állott a' Batteriával, három kis hadi hajók oldalaslag lövöldözték. Katonáink igen derékul viselték magokat, mind ezen Batteriának megvételekor, mind a' Beduinokkal való öszvetsapáskor, melly 8 óra tájban történt. Öröm volt látni mint szurdalják az Arabsok paripáikat, hogy sebes nyargalva kikapassanak a' síkra. Az ő futások annyira felbuzdította a' miéinket, hogy nagy tüzzel üznék az ellenséget, mintha ők magok ülnének a' gyors paripákon. A' második sántzos dombot hirtelen megmászta a' 3-dik Regiment Voltigeurjei, és 2—3 Kompánia a' futó ellenséget mindenütt nyomában üzte. De midőn az Arabsok őket a' nagy Seregtől messze elhaladni látnák, hirtelenséggel megfor-

dultak és körülkerítvén foglyokká akarták tenni. Egy Bataillon, melly segítségekre előnyomult, kiszabadította őket, máskülben a' tízszer annyi ellenséget meg nem birhatták volna. Estvéli 6 ódfel órakor egy négyszeget formáltak az Algiriak a' harmadik dombon; a' part és a' két első domb a' Frantziák hatalmában voltak. Ebben a' pillantatban (estvéli 6 órakor) dob 's trombita harsogással és hadi musika-szó alatt nyomul a' nagy tábor elő felé. A' katonák tudják és reggel olta gyakran mondogatják, hogy a' Marengoi és Friedlandi ütközeteknek ma vagy az évinapja — szép alkalmatosság eleiknek ditső-napját az Afrikai földön innepelni. — A' kiszállás e' szerént megesett, még pedig kevés ember veszteséggel, hálá a' törökök rossz taktikájának, kik Seregeinket a' partokra bekéivel kiszállani engedik és a' mezőkben kezdik tsatáikat. Erős ellentállás éppen a' partoknál, sokat árt-hatott volna, és bennünket sokáig késleltethetett volna. Egyébaránt az ellenség batteriái jól tették szolgálatjaikat, és alig lehet képzelni, hogy Európai Artilleristák ne igazgatnák őket. Igen hihetővé teszi e' gyanítást kiváltképpen az, hogy az Artilleristák mindenütt a' legjobb rendben vonták hátra magokat. Két három hét alatt, reményljük, Algír kezünkben leszen; de míg a' lenne, egy két meleg napra számot tartunk.

Páris Jun. 28-dikán. A' már tudva lévő választott Követeknek száma 194, ebből 157 a' Liberalis részről valóké, a' Ministerium tsak 57-t nézhet magáéinak.

A' Frantzia Püspökök az Igazgatószék által megszöllittattak, hogy megyéikben az Algiri Expeditionnak szerentsés kimeneteléért imádságokat tartassanak. Azokban a' Pásztorilevelekben, mellyek ezen megszöllittatásnak követ-

kezésében botsátlattak, némelly Püspökök a' Választásról is emlékezetet tettek, és a' hívőket arra intették, hogy szemek előtt tartván a' Királyhoz és házához való kötelességeiket, Royalistaköveteket válaszszanak. — A' liberalis Journalok ezen nagy haragra gerjedtek, és a' Püspököket a' Világi dolgokba való illyes beleavatkozásért keményen kárhoztatván, Fizetéseknek (melly a' Követek házában voksoltatik) megkevesítésével fenyegetik. A' Correspondant igen helyes szempontból látszik a' dolgot felvenni, midőn a' Püspökök megszólamlásának jussát védelmezi és tsupán a' módját kárhoztatja, így szólván: „A' mi Clerusunkban megvagy a' kegyesség és buzgóság, megvagy a' jó szándék és jó gondolkodás; de nints meg ama világi okosság, melly az Időnek, mellyben élünk, nyomos tanulása által szereztetik. Így, azok a' Püspökök, kik, hihetően a' Ministeriumnak kívánságára, néminémű Választó-Kerülő Irásokat botsátoltak, nem látták által, hogy ezen tetszeni akarásból származó tselekedetek vajmi sokat árt szavaik tekintetének. Ha a' Clerus magát az Igazgatószék Agensévé engedi tétetni, és ha a' Püspökök szavai a' polgárok füleiben úgy hangzanak, mint a' Fő Ispányokéi, t. i. a' Ministerialis akarat Ekhója gyanánt: akkor a' Vallás nagyot veszt tekintetéből és az Egyházi hatalmat úgy tekinti a' nép, mint eszközt a' Világi hatalom kezében. A' mái világban a' Vallás és a' Status költsönösen egymást tsak úgy gyámolithatják legjobban, ha egymástól függetlenek maradnak. A' legnagyobb szolgálat, mellyet az Igazgatószék az Egyháznak tehet, abban áll, hogy néki tökéletes szabadságot engedjen; más részről az Egyház azzal szolgálhat leghathatósabb a' Statusnak, ha a' Keresztyéneknek, Evan-

gyeliomi értelemben, számát neveli, mert bizonyosan ezek lesznek a' rendnek és törvénynek legbuzgóbb barátai. De, a' mint most a' dolgok nálunk állanak, azt ne is próbálja, hogy az embereket Royalistákká vagy éppen Ministerialisokká tenni erőlködjék, mivel az által igazi küldetetésének tzeljät teszi kotzkára. Szóllhat, igen is szóllhat a' Pap a' jelenlévő nagy hartzban, 's jussa vagyon a' Választó férjfiaknak szívekre beszélni, de nem úgy mint a' Laikus, hogy a' Királyi Praerogativákat, a' Felírást és a' Budget megtagadását emlegesse. Hanem, ha szóll — emelje magát minden pártoknak felette és szavait ne a' Liberalisokhoz vagy Royalistákhoz, hanem az emberhez, a' Keresztyénhez intézze. „Nem kérdem én töletek — ezt mondhatná p. o. — hogy a' Felírásnak ellene vagytok e' vagy mellette: hanem azt kérdem, és jussom vagyon kérdeni, hogy jó lélekkel jartok e', és vélekedétek, már akármiilyen légyen az: lelki esméret szerént való e'? Ebben a' pillantásban, mellyben a' közelgető nagy hartzbe felléptek, vizsgáljátok meg jól szíveteket és annak minden rejtekeit; érzitek e' belső meggyőződéssel, hogy Votumotokat egyedül a' köz jó szeretete és nem valami vétkes Indító ok vezérli? Nem indulatosság, harag vagy gyűlölség viszen e' benneteket? Nem hiúságtok akarják e' megelégiteni, hogy magatokat függetleneknek vagy elégedetleneknek mutassátok; nem lappang e' valami titkos kívánság szívetekben a' rendnek felforgatására? És ha ezen vizgálatban, szíveteket tisztának és szeplőtelennek találjátok, kövessétek annak sugallását; de ha indulatosság vagy haszonlesés vezérel benneteket, ha lelki esméreteteket feláldozzátok a' Párt kedvéért: úgy az Égnek átkát vonjátok le Hazátokra, és ti lesztek okai, ha az Úrnak karja rajta

megnehezdedik.“ — Egy ilyen forma beszéd egy Papnak szájában nem fogatosabb lenne e', mint a' Pásztori leveleknek Politikai elmélkedése.....? 'sa' t.

A' Nápolyi Király és Királyné, Berry Hertzegnének társaságában meglátogatták Jun. 25 kán a' Theatre des Varietés nevű Játékszínházat. A' darab, mellyet akkor estve játszottak, nagyon középszerű lehetett, a' honnét a' piszszegetés, és a' nem-tetszésnek egyéb jelei olly hangosak levének a' harmadik felvonásban, hogy a' Felséges Vendégek kénytelenek valának a' házat elhagyni. Egy Párisi Journal igen dorgálja a' Közönségnek ezen viseletét, mint példátlanul illetlent.

Gróf Feutrier Beauvaisi Püspök és az Egyházi dolgoknak hajdani Ministere 26-dikban megholt.

Az Áfrikai táborból Gróf Bourmont a' Fő Vezér a' következő tudósítást írja Polignac Hertzeghez a' Ministeri tanátsnak Elölülőjéhez:

„Sidi Ferruts Jun. 19-kén 1830 délutánni 2 órakor. Az ellenség táborra Jun. 15-ke oltta Staonelinél *) állott. 17-dikben és 18 dikban kevesebb számmal mutatta magát az ellenség előőrjeinknél mint a' feljebbi napokban, noha számos segítségek érkeznének hozzája. 18-dikban estve a' Constantinei, Orani és Titterii hadak és az Algiri török katonaságnak egy nagy része,

*) Staonelli, vagy a' mint a' Moniteur nevezi Staoueli) sok föld abroszokban Tsoud, vagy Staus névvel van feltéve. Ez a' három név ugyan azon egy falunak neve, melly Torre-Chica és Sidi-Kalef között a' Wadi vizének partján fekszik. A' falunak igaz neve, némellyek szerént, Staudi volna.

egyesülve valának: az egyesült hadaknak száma körülbelöl 40.000 re ment. Bizodalnok azzal is nevedett, hogy a' Frantzia tábor negyednap oltá mozdulatlan veszteglett fekvésében. Az ellenségnek, hadi-, és ostrom-, szereknek a' hajókról való leszállíttatását várván, parantsolatot az előnyomulásra nem akartam adni. Ezt a' késedelmezést az ellenség másra magyarázta, és a' török katonaságnak Vezére az Algiri Aga szerentsés kimenetelről álmodozott, ha a' Frantzia tábort megtámadja. Szándékát a' Batteriák, mellyek Staoneli és a' mi fekvésünk között 18 dikban felállíttattak, elárulták, és illendő fogadtatásáról megtettük a' rendeléseket. 19 dikben napfeljöttkor megindult felénk az ellenség a' mi állásunk Frontjánál sokkal hosszabb líneában; legnagyobb erejét a' Clouet és Achar d Brigadái ellen fordította. Itt állott a' török katonaság, és rohant előre nagy bátorsággal; a' Jantsárok bérontottak a' sántzokba, mellyek a' mi állásunk homlokát fedték. Ott találtak halálokat. Berthezene Osztályának harmadik Brigadáját és Loverdo Osztályának két első Brigadáit az Orani és Constantinei hadak támadták meg. Generalis Loverdo az ellenséget behagyta jöni a' fekvést fedező sántzokig itt támadtatta meg őket bajonéttal; az Arabs gyalogságból sokan olt veszték. Clouet Osztálya, minekutánna a' rohanó ellenséget vissza verte, üzni kezdette azt. Katonáink felhevülése olly nagy volt, hogy nehéz lett volna azt zabolázni akarni. Achar d és Morvan Brigadái előnyomultak a' Clout Brigadájának segítségére. Az elválasztó pillantás elérkezett; az ellenség balteriájának és táborának megtámadását parantsoltam. A' két első Brigadák, Davremont és d' Uzer Generalisoknak vezérlése alatt, haladtak gyorsan előfelé; a' harmadik

Brigada Generalis d' Arcine alatt balról követte őket; a' tartalék sereget három Regementek tették Escars Osztályjából.

„Nehéz lenne azt az Enthusiasmust lerajzolni, mellyre a' katonák fakadtak, midőn az ellenség táborának megtámadására jel adattatott. A' mars rendkívül való gyorsasággal ment előfelé. Az Artilleria, ellent nem állván a' földnek gátsos egyenetlensége, szüntelen a' legelső líneában volt, és jeles ügyessége kiváltképpen sokat tett az ellenségnek megrettentésére. A' régi vagy új Systemának (az Artilleria ez utolsó szerént vagyon készülve) jobbsága felett való kérdés, azok előtt, kik a' Staoneli ütközetben részt vettek, eldöntve látszik lenni. A' batteriának, mellyet az ellenség a' mi táborunk előtt kiszegesztetett, tíze katonáinkat csak egy pillantatig is fel nem tartóztatta; a' benne lévő 8 réz ágyúkat a' 20-dik Regement vette el. A' törökök és Arabsok megfutamodtak, táborjuk kezünkbe esett, melly 400 sátorokból állott, kik között az Algiri Agáé, a' Constantinei Beié és a' Titteri Beié különösen pompások. Puska-port, golyóbist, eleséget nagy mennyiségben találtunk, több juh nyáját és mint egy 100 teveget, mellyeknek a' szállításban hasznokat fogjuk venni. Katonáink az ellenség sátoraiban fognak hálni.

A' katonaságnak viselete a' Király bizodalmanak megfelelt. A' General Stab tisztjeinek nagy része nem ült lovon, gyalog tették a' szolgálatot fáradhatatlan buzgósággal. Generalis Berthezene azzal az hidegvérűséggel és talentommal vezérlette Osztályját, mellyet egy ilyen tapasztalt Generalistól várhatni. Ha a' tudósításokat tőle megfogom kapni, jelenteni fogom Exczádnak a' tiszteket és közembereket, kik magokat leginkább megkülömböztették. — A' megsebesít-

tettek száma mintegy 300; a' sebek általában véve nem veszedelmesek és fele a' sebeseeknek rövid idő alatt vissza fog térhetni a' zászlókhöz. — A' hajókról való kirakodás serényen folytattatik; ma lovakat szállítottak ki a' szárazra sokat, holnap még többet fognak kiszállítani. Az idő igen szép, a' nyár most kezdődik, de nem nagyobb a' hévség mint Párisban a' nyári Solstitiumkor. A' tengeri szelek a' levegőt egész nap hűvösen tartják. A' tábor három négy nap alatt Algirhoz közeledni fog. Bizonyosnak látszik lenni, hogy Algir és Staoneli között az ellenség semmi Véd-
eszközöket nem készített. — Az Arabsoknak mégyen a' kedvek el a' hadakozástól; sokan megjelentek elő örjeinknél és egyezőleg azt vallják, hogy őket tsupán a' Deytől való félelem indította a' fegyver-fogásra. A' Staoneli tsata számos elpártolásokat vonhat maga után. Vagyon szerentsém 's a' t.

Gener. Gróf Bourmont Fő Vezér.

Duperré Admiralis, a' Tengeri Ministerhez írott ugyan azon Datumú levelében jelenti a' többek között, hogy ő Toulonba küldött haza néhány hajókat vízért, mivel a' Sidi Ferrutsi félszigetben lévő kútak csak annyi vizet adnak a' mivel a' táborig katonaság beéri ugyan, de a' Hajósseregnek belőle nem jut.

Toulonból a' Tengeri főtiszt a' következő tudósítást küldötte telegráfál-
tal a' Tengeri Ministerhez:

Toulon Jun. 27-kén 1830.

„A' f. H. 20 kán hat ezer Arabsok megjelentek a' mi elő-örjeinknél, hogy magokat a' frantzia tábornak alája ves-
sék. Válaszul azt nyerték, hogy térjenek haza honjokba, a' mit meg is ígértek, hogy tselekesznek. Következő éjjel egy másik Arabs seregsoport is megjelent;

katonáink készültek őket vissza üzni; de az Arabsok kilőtték fegyvereiket a' levegőbe, és meghódoltak. Nekik is ugyan azon válasz adattatott. — Ezt a' tudósítást nekem a' Mithridates Szállítóhajónak Kapitánya hozta a' ki Sidi-Ferrutsból Jun. 21-kén indult, és ide tegnap érkezett.“ —

A' Toulousei Bíró jelenti a' Hadi Ministernek egy levélben, hogy azon városnak polgárjai, midőn az Algiri part-ra való kiszállásnak híret meghallanak, örömben egy Aláírást nyitottak meg, melly már többre mégyen 1600 Franknál, annak a' katonának adandó ajándéokra, a' ki Algirba (a' városba) legelőször bé fog rontani.

P e r s i a.

Chosrev-Mirza a' Sakh Unokája Orosz Országi Követségéből Aprilisben szerentsésen haza érkezett. A' Sakh akkor Hamadanban mulatott, és itt fogadta unokáját nyilvános örömmel, és annak jeléül, hogy rendkívül való Követségének végzésével tökéletesen megvagyon elégedve 20,000 Tomannal megajándékozta. A' Követségnek minden személyei ajándékot nyertek a' Sakhtól.

Teheranban Máj. 9-dikén földrengés volt, melly a' Fő Városban sok kárt okozott. A' lakosok kifutottak a' városból sátorokba. A' Sakh a' tavalyi Januariusi bűnös tettért (értetik az Orosz Követségnek meggyilkoltatása) a' város lakosi eránt való igasságos haragjában, mind ez ideig vissza nem tért Teheránba noha sok esztendőök óta itt volna rendes Residentiája. Azomban most a' Papság és az előkelő lakosság egy Követséget küldött Hozzája, mellynek eszedzései által megilletődvén szívében, a'

Monarcha megígérte nékiek, hogy hozzájuk vissza tér.

B u r k u s O r s z á g.

Berlin Jun. 27-dikén. Ő Felsége a' Király a' napokban Teplitzbe fog el menni, és annakutánna a' Rajnai tartományokban mustrát tartani. Ő Kir. Mga a' Korona Hertzezné hátramaradt Sileziában, a' Salzbrunneni Fördőt használni. Wilhelm (fija Ő Fgének) Hitvesével együtt visszatért Berlinbe.

L e n g y e l O r s z á g.

Varsó Jun. 28-dikán. Az Országgyűlés bérekesztetett. A' bérekesztő beszédet maga Ő Fge a' Tsászár és Király tartotta. — A' Házassági elválást illető törvényjavallat, melly a' Fő|Rendek Házában egyakarattal elfogadtatott, a' Követek házában nem ment keresztül.

Gróf Diebits-Sabalkansky és Burkus Kir. Status Minister Gróf Haugwitz itt vagynak. — Ő Fge a' Tsászár Károly Burkus Kir. Hertzeget a' Lengyel fejer Sas Rendnek vitézzévé kinevezni méltóztatott.

D é l i A m é r i k a.

Columbia. Bogotai levelek szerént April. 21-kéről, a' közelebbi hetekben nagy pártra szakadás és viszálykodás támadt a' Fő Városban, mellynek fő szerzői Bolivárnak ellenségei valának, kik a' Köz Társaságnak megoszlattatását, Új Granadanak Venezuelatól való elválasztását, és a' Congressusnak széljel botsáttatását akarták. Illy tzéllal titkos szövetséget formáltak, de a' melly kitudódván elnyomattatott. — April. 15-dikén a' Végre hajtó Hatalom (melly nagyobb részént olyan embereknek vagyon kezében kik felemelkedéseket egyedül Bolivárnak köszönhetik, és még is leggonoszabb el-

lenségei) egy Izenetet küldött a' Congressushoz, mellyben tanátsolja néki, hogy oszoljon szeljel, Venezuela választassék külön Columbiától, és Granadában tulajdon Congressus hívattassék egybe. A' Congressus azt válaszolta, hogy ő folytatja munkáit, és mind saját tekintetét, mind a' Köz Társaság épségét fen fogja tartani. Bolívar a' háládatlan Columbiát elakarja örökre hagyni, és Jamajkába 's onnét Éjszak-Amerikába készül elmenni. —

Egy Carthagenai újabb levél Máj. 2 dikáról jelenti, hogy Bolívar örökös Elölülővé választatott, meghatározott fizetéssel. Sok régi barátjai, kiket a' homályból ő emelt fel, vesztére öszveesküdvén számkivetni akarták Columbiából; és tsupán az idegen (Angliai, Brasiliai és Éjszak Amerikai) Követeknek közbenvetése tartóztatá el Ötet az elmeneteltől. Azonközben a' dolgok hirtelen megváltoztak. A' Congressusnak bölts és kemény viselete tellyes dítséretet érdemel. A' fő hatalom újra Bolívarnak adattatott, és ő azt nem fordítja ellenségei ellen, kik megérdemlenék igazán a' számkivetést, mellybe Bolívárt akarák küldeni. — A' Jamajkai Újság Máj. 10 kéről (melly ezen Carthagenai levelet közli) itt ezt a' megjegyzést teszi: „Tudva van, hogy Bolívar ide a' legközelebbi Postahajóval varattatott, mint szintén az is tudva van, hogy a' Libertadornak egész gazdagsága 20,000 f. sterlingben áll, mellyet ő — még minekelötte hazájának szabadítását munkálni kezdené — Britanniai Statuspapírosokba vert. Ebből kell megismérni az igaz Patriótát; ha ő megtalál halni, az utolsó tiszteletlövés sírjánál, Columbia szabadságának örökös eltemettetését jelenti.

O r o s z O r s z á g.

Elisabetgrad Jun. 7 kén. A' Török Követ Halil-Rifat Basa tegnap előtt ide érkezett. Útjában Jun. 3-dikán éjjelre, Belaja-Zerkovban volt szállva Branitzka Grófnének Kastélyában, itt vette a' Basa, Feldmarsal Gróf Diebitsnek Adjutánsa által a' Konstantzínápolyi leveleket, mellyek Kapitán Basává (Nagy Admirálissá) lett kineveztetését jelentették. 4 ikben Novomirgorodban megismerkedett a' Basa, Gróf Diebits Sabalkansky Ö Exczájával.

Odessai tudósítások szerént, a' Török Követek Halil Basa és Ned-sib Efendi egy török Fregáttal, melly reájok darab idő oltá ott várakozott, Konstantzínápolyba elvitorláztak.

M a g y a r O r s z á g.

Győr Sz. K. Városnak legszebb legnagyobb külső városát a' közelebb mult hétfőn délután Jul. 5-dikén igen nagy szerentsétlenség érte; mert tűz támadván annak nagyobb része lángok prédájává lett. Az erős szél minden emberri segedelmet hijában valóvá tett. A' tűz a' bárány nevű vendég fogadón felyül az ötödik háznál jött ki a' Bétsi útszán vagy úton, 's tsak hamar által szórta a' sebes szél az égő fedeleket az által ellenben való sor házakra 's onnan tovább, úgy hogy három négy óra alatt száz negyven házak, 's tsűrök lettek hamuvá. Ugyan ez a' külső város már a' tavaszszal sokat szenvedett a' nagy vízáradás miatt, 's most újra e' szerentsétlen tűz által! Annyival inkább felindíthat sok nyomorúságra jutott szegény lakosok szánakozásra méltó sorsa minden szívet a' segedelem nyújtásra; mivel mind a' két tsapás 's tsak hamar egymásután büntelenül érte őket.

E r d é l y O r s z á g.

Udvarhelyről. Egy ritka és az Erdélyi Református Status Egyházi Kronikájában még elé nem fordult Innepet vala szerentséje ezen a' napon az Udvarhelyi Reformált Tiszteletes Egyházi Kerületnek meg ülni t. i. a' Nagy Galambfalvi Ekklesia Papjának, és az Egyházi Kerület Esperestjének T. T. Pálfi Dénes Úrnak Papi szent Hívatala 50-dik Esztendejének Jubileumát, melly ennek a' lelkében és testében egyformán ép nagy érdemű Tiszteletes Férjfiúnak élete 73-dik esztendejében éppen születése napja is. — Ezen napra mint egyszersmind Partiális Gyűlés idejére a' Tractuális Inspector Fő és Vice Curátorokon, a' Kerületbéli Tiszteletes Papokon, a' Sz. Udvarhelyi Ev. Reformatum Collégium T. T. Professorain és számos Tanuló Ifjain kívül, — több más Urak is megjelenvén, dél előtti 10 órakor harangozás után, az egész gyülekezet a' Templomba ment, holott a' Sz. Udvarhelyi Ev. Ref. Ekklesia első Papja és az Egyházi kerület Notáriusa T. B o d o r Pál Úr, egy fontos és a' tzelhoz alkalmaztatott tanítást teve az I d ö n e k o k o s a n v a l ó h a s z n á l á s á r ó l, melly után felállott ezen Inneplés tárgya-Esperest T. Pálfi Dénes Úr, és egy rövid könyörgés után, mellyben egyebek között az Uralkodó Felség hosszas és boldog életéért esedezett, — nem hosszas ugyan,

de igen érzékeny beszédet tartott, háládatos érzések között emlegetvén abban az Istennek személye eránt mutatott Atyai jóságát, melly szerént sok más ember-társai felett, nem tsak illy számos esztendőig megtartotta; hanem több világi áldásai mellett Egyházi Elöljáróságra méltóztatta. Megköszönte Ekklesiája jóságát, — ajánlotta magát hátra lévő napjaiban is külső Elöljárói pártfogásokba, Pap társai és Ekklesiája szeretetekbe; — mellyel az Isteni tisztelet bé végződén, a' Partiális gyűlés a' maga tanátskozásait el kezdette; azután a' T. Esperest Úr a' jelenlévő számos vendégeket tiszteséges ebéddel, a' mo'sarak durrogásai között, megvendégelte; melly alatt az egymást fel váltó jókívánságok azon kezdődtek, és végződtek, hogy az Isten még sokára terjeszsze ezen tisztes Papi Elöljáró életét, és adjon mind az Egyházi, mind a' Világi Renden lévő bõlts Kormányozónknak hasonló Jubileumi Innepet érni és tölteni!! —

A' pénz folyamat Julius' 8 dikán;

közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	100 2/5
Az 1820-béli sorsosok,	182
Az 1821-béli hasonlóknak,	— —
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 64 1/2 for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1540 1/2 for. ton,	
Conv. Pénzben	

J e l e n t é s.

T. Dóczy Jó'sef Európa föld leírásának IX. Kötete, melly Magyar Országot foglalja magába, a' sajtó alól ki szabadult; 26 ív, az ára 52 kr. borítva 56 kr. peng. Ez a' Kötet magányossan is adódik Magyar Ország Tekintete tzím alatt, de tsak a' tökéletes Mutató Könyvel együtt, az ára 2 for. peng.

A' Mutató Könyv, melly még a' sajtó alatt van, különösen 1 for. peng. D. J.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)